

علی ربیعی در گفت‌وگو با «شرق»:

مردم، رقبای روحانی را باور نکردند

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت ۹۶، فقط یک انتخابات نبود؛ شیوه رفتار نامزدها و محافل مقابل روحانی، تلاش همه‌جانبه برای یک‌دوره‌ای شدن رئیس‌جمهور مستقر، نادیده‌گرفتن اقدامات صورت‌گرفته در چهار سال گذشته آن هم بعد از هشت‌سالی که خود اصولگرایان مسئول مستقیم آن بودند و ده‌ها اتفاق ریز و درشت دیگر، واکاوی رویدادهای آن را ضروری کرده است. علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با «شرق»، به بررسی متن و حاشیه انتخابات پرداخت. مسئول دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در دوران اصلاحات، به سبب تجربیات خود در کرسی دانشگاه و البته ارتباط تنگاتنگ با حوزه کار، دارا بودن نظریات در حوزه‌های رفاه و مبارزه با فساد، گزینه حسن روحانی برای تصدی وزارتخانه‌ای مهم در دولت یازدهم شد. نویسنده کتاب «جامعه‌شناسی تحولات ارزشی»، در چهار سال گذشته ازجمله مدافعان جدی رئیس‌جمهور و گفتمان دولت یازدهم بود و در حوزه‌های مزد، رفاه، آسپ‌های اجتماعی، بهزیستی و حتی بنگاه‌داری، دستاوردهای قابل توجهی به ارمغان آورد.

سیاست

رسیده‌اند و وعده‌های قابل اجرا و غیرقابل اجرا را ارزیابی کردند. در این دولت صدای منتقدان شنیده شد و از این پس هم باید این‌چنین باشد. اتفاقاً باید سخن ۱۵میلیونی که رای ندادند نیز شنیده شود. باور من این است که به ملاحظاتِی بزرگ درخصوص منافع و مصالح ملی نیاز داریم. ایران باید با قدرت و با انسجام صددرصدی نمایان شود. برای حل مسائل کشور به اجماع بزرگ نیاز داریم، به تعبیر امام راحل، ما به «همه باهم‌بودن» نیازمندیم. این انتخابات تنش‌ها و توهین‌ها و تخریب‌ها در فردای پس از انتخابات بر مردمی که باید به آنها خدمت کنیم و رفاه آنها را افزایش دهیم و چهره فقر را از چهره آنها برداییم، به کمترین میزان کاهش یابد. نباید اجازه دهیم مردم مایوس شوند.

❧ درباره استقلال، حمایت اجتماعی، محیط زیست و… موضوعاتی از سوی نامزدهای مخالف دولت مطرح شد که برخی نگران هستند به دامن‌زدن به کسل‌های اجتماعی و ایجاد مطالبات غیرقابل پاسخ منجر شود. دراین‌باره چه باید کرد؟

درست است که جامعه از طبقات مختلفی تشکیل شده است اما کسل‌هایی در این انتخابات باز شد. ما در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ابتدا شروع به دهک‌بندی و صدک‌بندی کردیم. ما طبقه متوسط اقتصادی به آن مفهوم نداریم اگرچه طبقه متوسط فرهنگی خیلی مفهوم‌م‌تری دارد و ما یک طبقه پول‌دار و طبقه متوسطی که خیلی به هم نزدیک هستند، داریم و دهک‌ها پایین در آمدی، یادم‌ان شد که برخی ایجاد تضاد در آنها ثبات جامعه به هم می‌خورد که برخی کاندیداها به این مسئله پرداختند و کسل‌های اجتماعی در جامعه سر باز کردند. کسل قومی رخ نداد و به روحانی رای دادند و نوعی کسل‌های فقر و غنا ایجاد شد. به‌رحال مشخص است که سیاست‌ها در سطح کلان باید به سمت کاهش فقر پیش بروند بدون طبقه‌بندی. بارها از حاشیه‌نشینی سخن گفته شد بی‌آنکه بداندن حاشیه‌نشینی شهری و روستایی با هم متفاوت است. این حوزه تخصصی ما بوده است. حاشیه‌نشین‌های شهری آمال‌های متفاوت و تنوع فرهنگی دارند ولی در روستاها سنت‌ها جاری است و همگونی فرهنگی دارند، حاشیه‌نشین‌های شهری از نظر اقتصادی به روستا و از نظر تنوع فرهنگی به جمعیت شهری نزدیکند و بیشتر براساس نیازهای معیشتی خود اقدام به رای‌دادن می‌کنند. آرای روستا و حاشیه‌نشین قابل مقایسه نیست چراکه روستا سازمان رای دارد در انتخابات مشاهده کردیم که در برخی روستاها روحانی صد درصد رای دارد در برخی ۸۰ یا ۷۰ درصد، برخی روستاییان طبق سنت رای و سازمان رای روستا رای دادند و در برخی موارد نیز براساس وضعیت معیشتی و اقتصادی. به‌رحال آنچه مهم است اینکه به طور علمی و با زبان عامه‌فهم، این مطالبات بیان و تحلیل شود.

❧ بهترین لحظه برای شما در ایام انتخابات، چه بود؟
بهترین لحظات زمانی بود که مردم اعتراض می‌کردند. روزی که کارگران در حرم امام از معیشت گفتند و البته برخی هم سواستفاده کردند و همچنین در معدن یورت زمستان که معدنچیان بدون لکنت اجازه پیدا کردند که حرف بزنند و اتفاق در روستای قشلاق نزدیک‌ترین روستا برای نسل فردا حرف‌زدن نشان می‌دهد جامعه از کوتاهی‌بینی عبور کرده مصداقش هم نه به وعده‌ها بود و نشان از عقلانیت داشت و مسئولیت برای نسل آینده، که برای من بسیار شیرین و یک اتفاق مهم است و بحث‌های عرفی کردند و تغییرات ارزشی و کاندیداها روی زمین آمدند و تغییرات ارزشی‌ای که در جامعه مشهود و معلوم است که ارزش‌ها تغییر کرده است. من مهم است. من معتقدم که نوعی بلوغ ملی را در انتخابات نشان می‌دهد. حتی مشارکت ایرانی‌های خارج از کشور مهم بود که نشان از اهمیت امنیت و صلح دارد. مشخص است از نوع رایی که دادند فضای امن و ثبات دارای اهمیت است و مهرتی اینکه ساختارشکنی نشد و در جشن‌های خیابانی هم هیچ رفتار ساختارشکنانه‌ای دیده نشد و دایره مشارکت بزرگ شد و از شورای مقاومت ملی تا جبهه ملی در آن هست.

آنچه من از گفتمان مشترک در این انتخابات بین کاندیداها گرفتم، اشتغال، معیشت و زندگی روزمره مردم، فساد، تعامل سازنده و مقداری محیط زیست نه به مفهوم شیک، بلکه مفهومی از محیط زیست که آن هم زمینی و با گردوخاک خوزستان است، همراه بود. مفهوم شیک و انتزاعی نبود، بلکه مردم در زندگی خودشان احساس کردند. این به نظر من اتفاق بزرگی بود. چون رئیس‌ی و روحانی نگفتند که می‌خواهیم ارزش‌های فلان را پیاده کنیم. چقدر درباره فرهنگ صحبت شد؟ من اتفاقاً دو پایان‌نامه به دانشجویان دکترا پیشنهاد کرده‌ام که انجام شود. من معتقدم اتفاقاً این انتخابات نه‌تنها فرهنگی نبود، بلکه یک انتخابات ضدفرهنگی بود همراه با تخریب اخلاق. ببینید چقدر تخریب اخلاقی صورت گرفت.

❧ تخریب اخلاق به چه معنا؟
تخریب اخلاق به این‌معنی که شما حتی به بچه خودتان می‌گویید دروغ نگو ولی شما به‌راحتی در تلویزیون در ایام تبلیغات مشاهده کردید واژه‌هایی نظیر کثیف و دروغ‌گو به کار برده شد و از واژه‌هایی استفاده شد که ما به کودکانمان می‌گوییم به‌کار نبرند.

❧ چرا با وجود همه حمله‌ها و تخریب‌ها، دکتر روحانی بار دیگر به‌عنوان رئیس‌جمهور از سوی اکثریت جامعه ایران پذیرفته شد؟

اولاً چون بسترهایی که در دولت روحانی برای ارتقای وضعیت مردم و عزت‌بخشیدن به ایران و ایرانی مهیا شده بود را مردم باور کردند. ثانیاً تخریب‌ها نتیجه عکس داد. مردم طرف مقابل را باور نکردند و با طرح شعارهایی بی‌پشتوانه نظیر دادن یارانه ۲۵۰ هزارتومانی احساس تحقیر کردند.

❧ یکی از اتهامات به دولت یازدهم، اشرافی‌گری و نرسیدن به وضع افشارآسپ‌بذیر بود و اینکه مردم، شعار دولت در حمایت از افشار فرودست را باور یا لمس نکردند. به‌عنوان وزیری که مسئول این حوزه هستید، چه نظری دارید؟

اتفاقاً وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت یازدهم، نه به شکل هنجانی و شوکت‌زا و پوپولیستی که به شکل علنی به دنبال رفع محرومیت و ایده «توانمندسازی» بود. درست به دلیل درک همین داده‌ها و قابل مشاهده‌بودن آن بود که مردم باور کردند می‌تواند

از سوی دیگر گفتمان محرومیت که رئیس‌ی مطرح کرد اصلاً خصلت گفتمان ندارد چراکه گفتمان یک‌شبه ایجاد نمی‌شود. بلکه فرایندی است که در بدن جامعه براساس بستر واقعی شکل می‌گیرد. چه گفتمان فرهنگی، چه گفتمان اقتصادی و چه گفتمان محرومیت باید در بستر واقعی جامعه شکل بگیرد و دال‌هایی ساخته شود که همراه با حامل گفتمان و کسی که می‌خواهد گفتمان را جلو ببرد با گفتمان گره خورده باشد. ما وقتی درباره پدیده‌ای صحبت می‌کنیم در مورد ایجاد واقعی و ظاهری پدیده صحبت می‌کنیم که گفتمان گفته نمی‌شود و نوع نگاه کلاسیک و مدرن این است که در مورد پدیده آنچه می‌بینیم تشریح می‌کنیم و وقتی درباره گفتمان صحبت می‌کنیم پدیده را در بستر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خودش مورد گفت‌وگو قرار می‌دهیم نه به‌عنوان آنچه از ظاهر پدیده می‌بینیم. بنابراین گفتمان برای شکل‌گیری باید در بستر خود مورد بررسی قرار گیرد. رئیس‌ی نمی‌تواند نماد گفتمان محرومیت باشد چون برنامه، تئوری و باورپذیری نداشت. اگرچه اگر مبارست به خرج دهد شاید بتواند گفتمان ایجاد کند.

❧ چرا شب آرای قالیباف رو به پایین حرکت کرد و در نظرسنجی‌ها افت کرد؟

کسی که درباره پدیده‌ای می‌خواهد صحبت کند و گفتمان تولید کند، باید شبیه آن پدیده باشد و باورپذیری ایجاد کند درحالی‌که آقای قالیباف نه سابقه‌اش، نه برنامه‌هایی که دنبال می‌کرد و نه شکل بیان ایشان که مصنوعی و تخریبی بود و اثر منفی هم داشت، فایده‌ای نداشت. چون تخریب ممکن است از آرای طرف مقابل بکند اما به آرای تو اضافه نمی‌کند. قالیباف به‌دنبال تخریب طرف مقابل بود و نه اثبات خودش. او دنبال اثر تخریبی بود. او حتی در تاکتیک هم اشتباه کرد چون تخریب را زود شروع کرد. قالیباف گفتمان ایجابی نداشت و کسی حرف‌هایش را باور نمی‌کرد. نقطه اتکای خود آقای قالیباف در شهر تهران بود و سابقه عمرانی، که روی آن هم نایستاد و اگر در انتخابات می‌ماند آرای کمی می‌داشت و هوشمندی کرد که از انتخابات خارج شد. انصراف قالیباف بیشتر از همه به نفع خودش بود.

❧ هر انتخاباتی با یک پیام در اذهان مردم می‌ماند. به نظر شما این انتخابات چه پیامی داشت؟

من قبلاً نقش شعارهای انتخاباتی را در تحولات جامعه‌شناسی ارزشی مورد بررسی قرار دادم و به‌دنبال ارزیابی تغییرات ارزشی بودم و کتابی هم در این زمینه نوشته‌ام. شما بعد از فوت امام راحل انتخابات مجلس چهارم را شاهد هستید که مردم هاشمی را نماد بازسازی قلمداد کردند و این یک تغییر بود و نیاز مردم با هاشمی همراه می‌شود. هاشمی که همراه رهبری است و ایران را وارد دوره جدید می‌کند و دوره‌های چهارم محمدجواد لاریجانی، ابوترابی و حسینی برنامه «اخلاق در خانواده» نفرات اول در تهران شدند. هیچ‌کس به زندانی قبل از انقلاب

رای اول را نداد درحالی‌که قبل از مجلس چهارم بهترین شعار انتخاباتی مبارزه با آمریکا، سابقه انقلابی و حمایت از جنگ بود. ابوترابی تنها نماد جنگ بود و مردم می‌خواستند به جنگ احترام بگذارند بنابراین به او رای می‌دهند. اما ناطق‌نوری، روحانی زندانی قبل انقلاب کتک خورده و زجرکشیده انقلابی به دور دوم می‌رود. این تغییرات ارزشی هست. در انتخابات ۹۶ چیز مهمی که اتفاق افتاد این بود که همه حرف‌ها در روی زمین زده شد و عرفی‌گرایی بود که اندیشمندان، جامعه‌شناسان و اقتصاددانان باید به آن بپردازند. عرفی‌گرایی مطالب مطرح‌شده باعث شد مردم بتوانند برنامه‌ها و شعارهای کاندیداها را بررسی و نقد کنند. عجیب است که در برنامه‌های انتخاباتی کاندیداها رقیب دولت بحثی از ارتقای فرهنگ یا گسترش معنویت نبود. از ریاضت اقتصادی سخن نگفتند. همگی با برجام همراهی کردند چون رابطه برجام و زندگی معیشتی مردم مشخص بود. از دو برابرکردن یارانه‌ها سخن گفته شد ولی از مبارزه با امپریالیسم چیزی گفته نشد. بیش از این نمی‌گویم اما این طبل‌ها کوبید. جنگ روانی ۹۶درصدی و چهاردرصدی نیز دقیقاً در این راستا مطرح شده بود. اما به چند علت این جنگ روانی اثر تعیین‌کننده نداشت؛ علت اول این بود که موضوعات و مصادیق جنگ روانی به دولت نجسبید و باور عمومی ایجاد نکرد. بازنشنگان و دهک‌های پایین با وجود انتقاد و اعتراض‌هایی که داشتند مقداری بهبود کاندیداهایی که برخی شعارها را مطرح می‌کردند تطابق ناقل و گفتمان ایجاد نکرد.